

A Magyar Ügyvédi Kamara teljes ülésének 1/2017. (07. 10.) szabályzata

Egységes szabályzat a pénzmossás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére, az egyéni ügyvédek és egyszemélyes ügyvédi irodák részére¹

I. A szabályzat célja

1. A pénzmossás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 80. § (2) bekezdésének megfelelő szabályzat célja, hogy a Magyarországon irodával rendelkező egyéni ügyvédek², egyszemélyes ügyvédi irodák tagjai és azok alkalmazottai a tevékenységükkel összefüggésben az arra vonatkozó jogszabályok megtartásával eleget tudjanak tenni a pénzmossás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról rendelkező hatályos jogszabályoknak.
A szabályzat célja továbbá, hogy az érintettek a kockázatérzékenységi megközelítés alkalmazásával képesek legyenek felismerni azokat a szokatlan eseteket, melyek a Pmt. hatálya alá tartoznak, és ismerjék az ezen esetekben végzendő feladataikat, kötelezettségeiket, jogaikat.

II. A Szabályzat hatálya

2. A jelen szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) hatálya kiterjed minden ügyvédre, aki ügyvédi tevékenységét egyéni ügyvédként vagy egyszemélyes ügyvédi irodai formában gyakorolja (a továbbiakban: Ügyvéd), valamint az Ügyvéd jelen szabályzatban meghatározott kötelezettsége teljesítésére a Szabályzatban meghatározott keretek között igénybe vett foglalkoztatottjára, alkalmazottjára, ideértve az alkalmazott ügyvédet és ügyvédjelöltet is (a továbbiakban: Alkalmazott). A Szabályzatot alkalmazni kell arra az európai közösségi jogászra is, aki Magyarországon ügyvédi tevékenységet névjegyzékbe vétel mellett végez.
3. A Pmt.-ben és a jelen Szabályzatban meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség az Ügyvédet – a 4. pontban írt kivétellel – akkor terheli, ha
 - a) pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, vagy
 - b) a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. § (1) bekezdésében meghatározott ügyvédi tevékenységet:
 - ba) gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagyonrész (részesedés) tulajdonának átruházása,
 - bb) ingatlan tulajdonának átruházása,
 - bc) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése,
 - bd) bizalmi vagyonkezelési szerződés vagy bizalmi vagyonkezelés létesítésére irányuló egyoldalú nyilatkozat,
 - be) ingó vagyonelem, különösen pénzeszköz, pénzügyi eszköz ellenérték nélkül történő átruházása,³
 - bf) pénzmossásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha a Pmt. 6. § (1) bekezdés a)–b) pontjában meghatározottak szerint átvilágításra még nem került sor,
 - bg) ha a korábban rögzített ügyfélazonosító adatok valóságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel⁴.

¹ A pénzmossás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 65. § (1) bekezdése alapján az Ügyvéd köteles belső szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) készíteni. A Pmt. 76. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az egyéni ügyvédek és az egyszemélyes iroda részére a Magyar Ügyvédi Kamara egységes szabályzatot készít, amely az egyéni ügyvéd és az egyszemélyes iroda tekintetében a 65. §-ban meghatározott belső szabályzatnak minősül. Az egységes szabályzatot az igazságügyért felelős miniszter hagyja jóvá. A többszemélyes ügyvédi iroda és más iroda maga köteles szabályzatot készíteni, amelyet a területi kamara hagy jóvá. A Pmt. 76. § (2) bekezdése szerint a Magyar Ügyvédi Kamara az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szervezetnek (ügyvéd esetében a területi kamara) a Pmt. 65. § (3) bekezdésben meghatározott kötelezettség teljesítése érdekében szabályzatot bocsát ki, amelyben meghatározza a területi ügyvédi kamara által kiadandó útmutató (a továbbiakban: Útmutató) tartalmát.

² Pmt. 1. § (1) bekezdés l) pontja

³ Pmt. 73. § (1) bekezdése

⁴ Pmt. 6. § (1) bekezdés f), g) pontja

4. A Pmt.-ben előírt bejelentési és a pénzügyi információs egység megkeresésére vonatkozó közvetett válaszadási kötelezettség, az Ügyvédet nem terheli, ha
- a bejelentés alapjául szolgáló adat, tény, körülmény büntetőeljárásban történő védelem, illetve bíróság előtti képviselet – ide nem értve a cégbírósági eljárásban történő képviseletet – előkészítése, ellátása során vagy ellátását követően utóbb és azzal összefüggésben jutott tudomására,
 - a bejelentés alapjául szolgáló adat, tény, körülmény az a) pontban írt képviselet, védelem ellátásának vagy az eljárás megindításának a szükségességével összefüggésben végzett jogi tanácsadás során jutott a tudomására⁵.
5. Ha az Ügyvédnek a Pmt.-ben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettsége fennáll, az alábbi feladatokat köteles elvégezni:
- az ügyfél, a tényleges tulajdonos és kiemelt közszereplőnek minősülő tényleges tulajdonos azonosítása (12–15. pont),
 - a személyazonosság igazoló ellenőrzése (16–21. pont),
 - a megbízás, mint ügylet azonosítása (22–23. pont),
 - kockázat értékelés (31–36. pont)
 - bejelentési kötelezettség teljesítése (37–39. pont),
 - az ügyleti kapcsolat figyelemmel kísérése, az adatváltozások rögzítése (23. pont),
 - adatvédelem, nyilvántartás (45–50. pont),
 - belső ellenőrző és információs rendszer, képzési program kiépítése (51–52. pont).
- 5.1. Az ügyfél-azonosítást és az igazoló ellenőrzést a 12.1. és 21. pontban írt időpontban kell elvégezni.
- 5.2. Az ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség azt az Ügyvédet terheli, aki a megbízást elfogadja. A bejelentést az ügyvéd a területi kamaránál köteles teljesíteni. Az Alkalmazott a bejelentést a munkáltatói jogokat gyakorló ügyvédnél teszi meg. A munkáltatói jogokat gyakorló ügyvéd a bejelentést haladéktalanul továbbítja a területi kamarának⁶. Társügyintézés esetén a megbízást elfogadó ügyvédnek azt kell tekinteni, aki a megbízást elsőként aláírta, kétség esetén, aki az elsőhelyi aláíró. A társügyintéző ügyvédnek ellenőriznie kell, hogy az átvilágítás megtörtént.
- 5.3. A jelen Szabályzat alkalmazása körében ügyfél a Pmt. 3. § 41. pontja szerinti ügyfél.
- 5.4. A jelen Szabályzat alkalmazása körében megbízás (a továbbiakban: Megbízás):
- ügyleti megbízás⁷ az ügyvéd és ügyfele között létrejött eseti megbízás,
 - üzleti kapcsolat⁸ az ügyvéd és ügyfele között létrejött tartós megbízás.

III. A pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adatok, tények, körülmények megállapításakor figyelembe veendő szempontok

6. A Szabályzat alkalmazásában „pénzmosás” a 2013. június 30-ig hatályban volt Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény) 303–303/A. §-ában, illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 399–400. §-ában meghatározott elkövetési magatartások⁹.
7. Pénzmosásnak kell tekinteni, azt is, ha a pénzmosásra kerülő vagyontárgyat létrehozó tevékenységet valamely más tagállam területén vagy egy harmadik ország területén követték el.
8. A 6–7. pont alkalmazása során „vagyontárgy”: mindenfajta vagyontárgy, legyen az anyagi vagy nem anyagi, ingó vagy ingatlan, testi vagy eszmei, továbbá mindazon jogcím vagy eszköz, amely bizonyítja az ilyen vagyontárgyakban megtestesült jogcímet vagy érdekeltséget,

⁵ Pmt. 73. § (3) bekezdése

⁶ Pmt. 74. § (1) bekezdése

⁷ Pmt. 3. § 44. pontja

⁸ Pmt. 3. § 45. pontja

⁹ Pmt. 3. § 26. pontja

9. A Szabályzat alkalmazásában „terrorizmus finanszírozása” az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) és (2) bekezdése szerinti bűncselekmény elkövetéséhez szükséges anyagi eszköz szolgáltatása vagy gyűjtése, illetve a Btk. 318. §-ában meghatározott elkövetési magatartások.¹⁰
10. A 9. pontban említett cselekmények tényállási elemeként megkívánt ismeretre, szándékra vagy a célzatra – a kockázatérzékenységi megközelítés szem előtt tartásával – az objektív ténybeli körülményekből lehet következtetni.
11. A 6. és 9. pontban írt cselekmények felismeréséhez – az Ügyvédnek a kockázatérzékenységi megközelítés alkalmazása mellett, a területi kamara által kiadandó útmutatóban foglaltakra is figyelemmel – a 10. pontban írt körülmények különösen:
- 11.1. A Pmt. a bejelentés megtételekor nem követeli meg, hogy a szokatlan ügylet alapján a pénzmosásra alapos okkal lehessen következtetni, így nem szükséges az sem, hogy a büntető eljáráshoz megkövetelt bizonyosság fennálljon a szokatlan körülmény kapcsán. Amennyiben azonban a jelen pontban körülírt valamely gyanúok fennáll, célszerű a megbízás (tényvázlat) felvételénél azok tisztázása.
- 11.2. A társaságok alapításával, működtetésével kapcsolatosan figyelembe veendő szempontok különösen:
- a) a társaság alapítására vagy részesedés megvásárlására és ezzel együtt vezető tisztségviselői feladatok ellátására vonatkozó ajánlat olyan személyek részéről, akik láthatóan alkalmatlanok a társaság vezetésére,
 - b) a társaság alapítása vagy részesedés vásárlása és ezekkel együtt vezető tisztségviselő feladat vállalása olyan személyek részéről, akik felismerhetően kívülállók irányításával, kívülállók döntéseinek megfelelően járnak el (pl. elkísérik a megbeszélésekre, helyette nyilatkoznak, vagy a fenti személy pusztán az aláíráskor jelenik meg stb.),
 - c) a társaságot alapítani kívánó személy a társasági formán, esetleg a székhelyen és a vezető tisztségviselő megjelölésén kívül egyéb információval a jövőbeni működésről nem rendelkezik, különösen nem tudja megjelölni a társaság működési körét, kivéve a kényszervállalkozók bizonytalanságait,
 - d) amennyiben nyilvánvaló, hogy a társaság alapításával igazolt székhelyen jogszabály szerinti tényleges tevékenységet nem kívánnak folytatni, vagy működő társaság bejegyzett címein tevékenységet nem folytat, így különösen, ha – az Ügyvéd által nyújtható székhely-szolgáltatás kivételével – az ügyvédet kéri meg, hogy székhely megjelöléshez irodáját mint postacímet bocsássa rendelkezésre;
 - e) tartós megbízás esetén a társaság működése során fontos kérdésekben nem a vezető tisztségviselő, hanem a társasággal jogviszonyban nem álló személy dönt érdemben,
 - f) az alapítók az induló tőke pénzbeli részét vagy részesedést vásárló az ellenszolgáltatást nem honos országából, hanem harmadik, különösen OECD-n kívüli országból biztosítják anélkül, hogy annak különös okát adnák,
 - g) a korábban bejegyzett, de tartósan nem működő veszteséges cégek felvásárlása nyilvánvalóan működtetési cél nélkül,
 - h) a társaság működése során pénzmosási kérdésekben nemzetközileg nem együttműködő országtól minden előzetes üzleti kapcsolat nélkül igen kedvező, ügynöki, közvetítő kereskedői ajánlat érkezik.
- 11.3. Ingatlan adásvételével kapcsolatosan figyelembe veendő körülmények különösen:
- a) az eladó vagy a vevő elfogadható magyarázat nélkül a készpénzfizetéshez ragaszkodik,
 - b) az ingatlan vételár minden különösebb indok nélkül vagy anélkül, hogy valamelyik felet az ajándékozás szándéka vezethetné, feltűnően eltér – magasabb – a helyben szokásos közismert ártól,
 - c) a felek lakcíme, tartózkodási helye és az ingatlan fekvése az ügyvédi irodájától távol fekszik, és az ügyvédválasztásnak semmilyen különös indoka nincs (pl. az ügyvéd korábban valamely fél megbízásából már eljár),
 - d) ugyanazon ingatlan kapcsán egymást követő adás-vételek során indokolatlanul jelentősen változik az ingatlan vételára.

¹⁰ Pmt. 3. § 36. pontja

11.4. A letéttel kapcsolatosan figyelembe veendő körülmények különösen:

- a) a letétből felszabadított pénzösszeg engedményezése kívülálló részére minden különösebb indok nélkül,
- b) a letét készpénzben való elhelyezése, amennyiben azt nem bankszámláról vették fel, vagy ha az ügyvéd a letétkezelési szabályzat tiltása ellenére a letétet nem konkrét, hanem általánosan megfogalmazott céllal fogadta el.

11.5. A bizalmi vagyonkezeléssel kapcsolatosan figyelembe veendő körülmények különösen:

- a) a bizalmi vagyonkezelés alapítására vonatkozó ajánlat vagyonrendelői minőségben olyan személyek részéről, akik maguk vagy a vagyonrendelőként megjelölt jogi személy esetében, a jogi személy képviselői
 - (i) felismerhetően kívülállók irányításával, kívülállók döntéseinek megfelelően járnak el (pl. elkísérik a megbeszélésekre, helyette nyilatkoznak vagy a fenti személy pusztán az aláíráskor jelenik meg stb.), illetve
 - (ii) a bizalmi vagyonkezelés alapításának tényén kívül egyéb információval nem rendelkeznek a bizalmi vagyonkezelés rendeltetéséről, a kezelendő vagyonról, illetve a kedvezményezettek köréről, vagy ha a bizalmi vagyonkezelési szerződés feljogosítja a vagyonkezelőt a kedvezményezett személyének kijelölésére, akkor ennek okáról és a kijelölés szempontjairól, módjáról;
- b) bizalmi vagyonkezelés alapítására vonatkozó ajánlat jogi személy vagyonrendelő esetén nem honos országból, hanem harmadik, különösen OECD-n kívüli, pénzügyi kérdésekben nemzetközileg nem együttműködő országtól érkezik;
- c) bizalmi vagyonkezelői feladatok ellátására vonatkozó kijelölés olyan személyek részére, akik maguk vagy a vagyonkezelőként megjelölt jogi személy esetében, a jogi személy képviselői
 - (i) felismerhetően kívülállók irányításával, kívülállók döntéseinek megfelelően járnak el (pl. elkísérik a megbeszélésekre, helyette nyilatkoznak, vagy a fenti személy pusztán az aláíráskor jelenik meg stb.), illetve
 - (ii) a bizalmi vagyonkezelés alapításának tényén kívül egyéb információval nem rendelkeznek a bizalmi vagyonkezelés rendeltetéséről, a kezelendő vagyonról, illetve a kedvezményezettek köréről, vagy ha a bizalmi vagyonkezelési szerződés feljogosítja a vagyonkezelőt a kedvezményezett személyének kijelölésére, akkor ennek okáról és a kijelölés szempontjairól, módjáról;
- d) a vagyonrendelő vagy a bizalmi vagyonkezelő részéről adott tartós megbízás esetén a bizalmi vagyonkezelés működése során fontos kérdésekben, a jogszabály által megállapított keretek között nem a vagyonrendelő, illetve a bizalmi vagyonkezelő, hanem bizalmi vagyonkezelési jogviszonyban nem álló személy dönt érdemben;
- e) a vagyonrendelő a kezelt vagyon pénzbeli részét nem honos országából, hanem harmadik, különösen OECD-n kívüli országból biztosítja anélkül, hogy annak különös okát adná;
- f) a vagyonrendelő a kezelt vagyon pénzbeli részének készpénzben történő vagyonkezelésbe adásához ragaszkodik, anélkül, hogy ennek elfogadható magyarázatát adná;
- g) a megjelölt vagy a potenciális kedvezményezettek kiléte vagy a vagyonrendelőhöz fűződő viszonya nem világos, illetve a vagyonrendelő nem tudja megindokolni a (tényleges vagy potenciális) kedvezményezettek kijelölését.

IV. Az ügyfél-átvilágítás belső eljárási rendje

Az ügyfél azonosítása

12. Az ügyfél-átvilágítás első lépése az ügyfél-azonosítási és személyazonossági igazoló ellenőrzési kötelezettség teljesítése, amelyet az Ügyvéd a megbízás teljesítéséhez szükséges megfelelő dokumentumok, illetve azonosító okmányok felmutatása és egyéb adatok felhasználása alapján végez el. Az ügyfél-azonosítás a 14. pontban meghatározott adatok írásbeli rögzítése¹¹. Az ügyfél-azonosítást minden esetben el kell végezni, akkor is, ha a jelen

¹¹ Pmt. 3. § 42. pontja

Szabályzat 6–11. pontjában írt utaló körülményt az Ügyvéd nem észlel. Ügyfél az a személy, aki az Ügyvéddel a 3. pontban megjelölt szolgáltatás igénybevételére üzleti kapcsolatot létesít vagy az Ügyvéd részére üzleti megbízást ad¹².

- 12.1. Az Ügyvéd az ügyfél-azonosítást a megbízás (tényvázlat) felvételekor, azaz a megbízási szerződés létrejötte előtt, tartós megbízás esetén a tartós megbízás elfogadásakor köteles elvégezni.
- 12.2. Amennyiben azonos ügyfél a 3. pontban meghatározott ügyletek képviselőjére ismételt megbízást ad, az azonosítást elvégezni nem kell, azonban az Ügyvéd köteles az adatváltozásokat ellenőrizni és az azonosítási lapra az esetleges változásokat, azok kezdő időpontjával feltüntetni.
- 12.3. Ha az Ügyfél illetve törvényes képviselője nem személyesen jár el, az ügyfélen kívül annak meghatalmazottját, a rendelkezésre jogosultat, továbbá a képviselőt is azonosítani kell. Korlátozottan cselekvőképességű, illetve cselekvőképtelen személy, valamint szervezet esetén törvényes képviselőjének azonosítását is el kell végezni.
- 12.4. A kockázatérzékenységi megközelítés alapján mellőzhető az 5. pont a)–c) alpontjaiban írt ügyfél-átvilágítási intézkedések ismételt elvégzése, ha
 - a) az Ügyvéd az Ügyfél, a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő vonatkozásában ezeket az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket egyéb megbízás kapcsán már elvégezte,
 - b) az Ügyvéd a megbízás kapcsán az Ügyfél, a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő személyazonosságát már megállapította, és
 - c) nem történt a 14. pontban felsorolt adatokban változás.

A jelen pontban foglalt esetekben az Ügyvéd köteles az arra vonatkozó információt is rögzíteni, hogy az adatok rögzítésére az Ügyfél nyilatkozatát mellőzésével került sor.

- 12.5. Az Ügyvéd jogosult elfogadni más Ügyvéd vagy Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltató által végzett ügyfél-átvilágítás eredményét, ha az megfelel a Pmt. 22. §-ában foglalt feltételeknek. Ebben az esetben az eredmény elfogadásáért a felelősség az elfogadó Ügyvédet terheli¹³, és feljegyzésben ennek tényét, illetve az átvilágítást ténylegesen elvégző szolgáltató nevét és címét is rögzíteni kell.
 - 12.6. Ha az Ügyvéd nem tudja végrehajtani az 5. pont a)–c) alpontjaiban meghatározott ügyfél-átvilágítást, akkor az érintett Ügyfélre vonatkozóan köteles megtagadni az ügyvédi közreműködést¹⁴.
13. Az ügyfél-azonosítás során a 14. pontban meghatározott adatoknak a 16. pontban meghatározott okiratok¹⁵ és adatok alapján történő rögzítésére kerül sor. Az adatokat a jelen Szabályzat 1. mellékletben meghatározott formanyomtatványon kell rögzíteni. Az adatrögzítés elvégezhető az azonosító okmányok fénymásolásával, illetve elektronikus adatbázisban rögzítéssel, amennyiben az adatbázisban rögzített adatok megfelelnek a formanyomtatványnak.
- 13.1. A személyes adatok rögzítéséhez az Ügyfél írásbeli hozzájárulását kell kérni. Ennek során az Ügyfelet tájékoztatni kell arról, hogy adatai kizárólag az általa adott megbízás teljesítéséhez kerülnek felhasználásra. Ha az Ügyfél az adatait tartalmazó formanyomtatványt aláírásával ellátja, az adatkezeléshez a hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.
 - 13.2. Ha az Ügyfél az adatok rögzítéséhez hozzájárulást nem ad vagy adatot nem szolgáltat, az Ügyvéd köteles a közreműködést megtagadni¹⁶.

14. Az Ügyvéd az ügyfél-azonosítás során legalább az alábbi adatokat köteles rögzíteni:

- a) természetes személy
 - aa) családi és utónevét,
 - ab) születési családi és utónevét,
 - ac) állampolgárságát,
 - ad) születési helyét, idejét,
 - ae) lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét,
 - af) anyja születési nevét,
 - ag) azonosító okmányának típusát és számát;

¹² Pmt. 3. § 41. pont ab) alpontja

¹³ Pmt. 22. §

¹⁴ Pmt. 13. § (8) bekezdése

¹⁵ Pmt. 3. § 32. pontja

¹⁶ Vö.: A jogügyletek biztonságának elősegítése érdekében végzendő, valamint az elektronikus aláírás használatával és a hozzá kapcsolódó feladatokról szóló kamarai szabályzat 4. pontja

- b) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet
 - ba) nevét, rövidített nevét,
 - bb) székhelyének, külföldi székhelyű vállalkozás esetén – amennyiben ilyennel rendelkezik – magyarországi fióktelepének címét,
 - bc) főtevékenységét,
 - bd) képviselőre jogosultak nevét és beosztását,
 - be) kézbesítési megbízottjának az azonosítására alkalmas adatait,
 - bf) cégbíróági nyilvántartásban szereplő jogi személy esetén cégjegyzékszámát, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat számát vagy nyilvántartási számát,
 - bg) adószámát¹⁷.

A tényleges tulajdonos azonosítása

15. A 3. pontban meghatározott tevékenység végzése esetében az Ügyvéd írásbeli nyilatkozatot köteles kérni arra vonatkozóan, hogy az Ügyfél a saját nevében vagy a tényleges tulajdonos nevében, illetőleg érdekében jár el¹⁸. A nyilatkozatot a Szabályzat 2. melléklete szerinti formanyomtatványon, illetve külföldön adott nyilatkozat esetén a formanyomtatványnak megfelelő tartalommal kell megtenni.
 - 15.1. Ha az Ügyfél nyilatkozik arról, hogy a tényleges tulajdonos nevében, illetőleg érdekében jár el, írásbeli nyilatkozatának a tényleges tulajdonos 14. pont aa)–ae) alpontjában meghatározott adatait is tartalmaznia kell. Az ügyvéd köteles a tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adat ellenőrzésére a részére bemutatott okirat, nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartás vagy más olyan nyilvántartás alapján, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult¹⁹. Tényleges tulajdonos nevében, illetve érdekében eljáró ügyfelet nyilatkoztatni kell arra is, hogy a tényleges tulajdonos kiemelt közszereplő, vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának minősül-e²⁰. Ha a tényleges tulajdonos kiemelt közszereplő, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a Pmt. 4. § (2) bekezdésének mely pontja alapján minősül kiemelt közszereplőnek. Az Ügyvéd az adatokat és nyilatkozatokat a jelen Szabályzat 3. melléklete szerinti formanyomtatványon köteles rögzíteni.
 - 15.2. Az Ügyvéd a 15.1. pontban meghatározott adaton kívül – ha erre az Ügyfél és a megbízási kapcsolat vagy a megbízás azonosításához, a megbízás jellege és összege, valamint az Ügyfél körülményei alapján a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében szükség van – az Ügyféltől a tényleges tulajdonos 14. pont af)–ag) alpontjában meghatározott adatai megadását is kérheti.
 - 15.3. Az Ügyvéd az Ügyfelet a tényleges tulajdonosra vonatkozó (ismételt) írásbeli nyilatkozattételre szólítja fel, ha kétség merül fel a tényleges tulajdonos kilétével kapcsolatban²¹.
 - 15.4. A 15. pont alkalmazásában tényleges tulajdonosnak tekintendők a Pmt. 3. § 38. pontjában meghatározottak.

A személyazonosság igazoló ellenőrzése

16. A személyazonosság igazoló ellenőrzése a Pmt.-ben és a Szabályzatban megjelölt okiratok bemutatása alapján²² történik. Az ügyfél-azonosítás során az Ügyvéd az alábbi okiratok bemutatását köteles megkövetelni:
 - a) természetes személy esetén
 - aa) magyar állampolgár esetében a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványát és lakcímet igazoló hatósági igazolványát,
 - ab) külföldi állampolgár esetén úti okmányát vagy személyazonosító igazolványát, feltéve hogy az magyarországi tartózkodásra jogosít, tartózkodási jogot igazoló okmányát vagy tartózkodásra jogosító okmányát;

¹⁷ Pmt. 7. § (2) bekezdése

¹⁸ Pmt. 8. § (1) bekezdése

¹⁹ Pmt. 8. § (5) bekezdése

²⁰ Pmt. 8. § (3) bekezdése

²¹ Pmt. 8. § (2)–(4) bekezdése

²² Pmt. 3. § 33. pontja

- b) jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a nevében vagy megbízása alapján eljárni jogosult személy a) pontban megjelölt okiratának bemutatásán túl az azt igazoló – harminc napnál nem régebbi – okiratot, hogy
 - ba) a belföldi gazdálkodó szervezetet a cégbíróság bejegyezte, vagy a gazdálkodó szervezet a bejegyzési kérelmét benyújtotta, egyéni vállalkozó esetében azt, hogy az egyéni vállalkozói igazolvány kiadása vagy a nyilvántartásba vételről szóló igazolás kiállítása megtörtént,
 - bb) belföldi jogi személy esetén, ha annak létrejöttéhez hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel szükséges, a nyilvántartásba vétel megtörtént,
 - bc) külföldi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a saját országának joga szerinti bejegyzése vagy nyilvántartásba vétele megtörtént;
 - c) cégbejegyzési, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem cégbírósághoz, hatósághoz vagy bírósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet létesítő okiratát.²³
17. A 16. pont c) alpontjában meghatározott esetben a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles a cégbejegyzés, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel megtörténtét követő harminc napon belül okirattal igazolni, hogy a cégbejegyzés vagy nyilvántartásba vétel megtörtént, valamint az Ügyvéd köteles a cégjegyzékszámot vagy egyéb nyilvántartási számot rögzíteni²⁴.
- 17.1. Ha a kockázatérzékenységi megközelítés alapján szükséges, az ügyfél és az üzleti kapcsolat, ügyleti megbízás azonosításához, az azonosítás és a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az ügyvéd jogosult a 16. pontban meghatározott intézkedéseken túlmenően a személyazonosságra vonatkozó adat nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartás vagy olyan nyilvántartás alapján történő ellenőrzésére, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.
- 17.2. Az Ügyvéd a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében a 16. pontban meghatározott adatokat tartalmazó, bemutatott okiratról – a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása, a Pmt.-ben meghatározott kötelezettségek megfelelő teljesítése, az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljes körű végrehajtása, valamint a felügyeleti tevékenység hatékony ellátása céljából – másolatot készít. A másolatkészítéssel egyenértékű a törvény alapján adatigénylésre jogosult nyilvántartásban történő keresés eredményének elmentése vagy kinyomtatása is²⁵.
18. A személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az Ügyvéd köteles ellenőrizni a bemutatott személyazonosságot igazoló irat (16. pont) érvényességét²⁶.
- 18.1. Természetes személy személyazonosító okmánya érvénytelen, ha
- a) az a személyazonosság megállapítására alkalmatlan, megrongálódott vagy meghamisították, az igazolványban lévő adat megváltozott;
 - b) azt a kibocsátásra jogosult szerv visszavonta;
 - c) érvényességi ideje lejárt;
 - d) a használatára jogosult meghalt;
 - e) az igazolványba bejegyzett lakcímadat érvénytelen, ezért a személyiadat- és lakcímnyilvántartásban érvénytelen, illetve fiktív jelzéssel szerepel.
- 18.2. Amennyiben a 16. pont b) alpontjában írt okirat eredeti közokirat, érvényességét vélelmezni kell.
- 18.3. A 16. pont c) alpontjában írt irat (társasági szerződés, létesítő okirat stb.) érvénytelenségére a bírósági nyilvántartásba vételig a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadók.
- 18.3.1. Érvénytelennek kell tekinteni a bemutatott okiratot a Polgári Törvénykönyv hatálya alá tartozó gazdasági társaság esetében különösen akkor, ha az okiratból megállapítható, hogy
- a) a társasági szerződés ügyvédi, illetve az alapító jogtanácsosa általi ellenjegyzésére vagy közjegyzői okiratba foglalására nem került sor;

²³ Pmt. 7. § (2) bekezdése

²⁴ Pmt. 7. § (4) bekezdése

²⁵ Lásd JÜB.

²⁶ Pmt. 7. § (5) bekezdése

- b) a társasági szerződés nem tartalmazza a társaság cégnevét, főtevékenységét, jegyzett tőkéjét, továbbá a tagok (részvényesek) vagyoni hozzájárulása mértékét;
 - c) a társaság tevékenységi köre jogszabályba ütközik;
 - d) a társaság alapításában részt vevő valamennyi tag (részvényes) cselekvőképtelen volt, vagy a társaság alapításában részt vevők a tagok legkisebb számára vonatkozó törvényi előírásokat megsértették;
 - e) a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság esetében a jegyzett tőke legkisebb összegére vonatkozó törvényi előírásokat megszegtek.
- 18.3.2. A 18.3.1. pontban írtak irányadók más szervezet esetében akkor, ha a létesítő okiratból nyilvánvalóan megállapítható, hogy nyilvántartásba bejegyzésre nem alkalmas.

19. Az Ügyvéd a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében a 16. pontban meghatározott adatokat tartalmazó, bemutatott okiratról – a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása, az e törvényben meghatározott kötelezettségek megfelelő teljesítése, az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljes körű végrehajtása, valamint a felügyeleti tevékenység hatékony ellátása céljából – másolatot készít. A másolatkészítéssel egyenértékű törvény alapján adatigénylésre jogosult nyilvántartás eredményének elmentése vagy kinyomtatása is²⁷.
20. Az Ügyvéd köteles a tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adat ellenőrzésére a részére bemutatott okirat, nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartás vagy más olyan nyilvántartás alapján, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult²⁸.
21. Az Ügyvéd az Ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzését a megbízási (letéti) szerződés létrejötte előtt, lehetőség szerint az ügyfél-azonosítással egyidejűleg, a 12. pontban írt időben köteles elvégezni. Az igazoló ellenőrzés a megbízási szerződés létrehozása során is lefolytatható, ha ez a rendes üzletmenet megszakításának elkerülése érdekében szükséges, és ha a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának valószínűsége csekély. Ebben az esetben a személyazonosság igazoló ellenőrzését az első Megbízás teljesítéséig be kell fejezni²⁹.

A Megbízás azonosítása és adatainak rögzítése

22. Az Ügyvéd, a Megbízás teljesítésével összefüggésben a Megbízás létrejöttkor köteles rögzíteni a megbízás típusát, időtartamát, tárgyát, valamint
- a) ha a megbízás szerződés megszerkesztésére vonatkozik, a szerződéses értéket,
 - b) ha az ügyvédi szolgáltatás pénz- és értékpapír kezelése, a letétbe helyezett pénzüsszeget, illetve a letétbe tett vagyontárgynak az Ügyfél által jelzett értékét,
 - c) ha erre az Ügyfél és a megbízás azonosításához, a megbízás jellege és összege és az Ügyfél körülményei alapján a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében szükség van, a teljesítés körülményét (hely, idő, mód)³⁰.
- 22.1. Az Ügyvéd – kockázatérzékenységi megközelítés alapján – kérheti a pénzeszközök forrására vonatkozó információk rendelkezésre bocsátását, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatását.³¹
- 22.2. Az Ügyvéd – kockázatérzékenységi megközelítés alapján – a megbízás létesítését, teljesítését a belső szabályzatában meghatározott vezetője jóváhagyásához kötheti.³²

²⁷ Lásd JÜB

²⁸ Pmt. 8. § (5) bekezdése

²⁹ Pmt. 13. § (1) és (2) bekezdése

³⁰ Pmt. 10. § (1) bekezdése

³¹ Pmt. 10. § (2) bekezdése

³² Pmt. 10. § (3) bekezdése

A Megbízás célját és tervezett jellegét feltáró tevékenységnek, illetve a megbízási kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése

23. Az Ügyvéd köteles a megbízási kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kísérni – ideértve a Megbízás fennállása folyamán teljesített ügyletek elemzését is – annak megállapítása érdekében, hogy az adott Megbízás összhangban áll-e az Ügyfélről a jogszabályok alapján rendelkezésre álló adataival. Az Ügyvéd – kockázatterékenységi megközelítés alapján – köteles biztosítani, hogy a megbízási kapcsolatra vonatkozó adatok és okiratok naprakészek legyenek. Ennek érdekében az ügyfél-átvilágítás során megadott adatokban, illetve a tényleges tulajdonos személyét érintően bekövetkezett változást fel kell jegyezni. E kötelezettség teljesítése érdekében az Ügyvéd köteles Ügyfelei figyelmét felhívni az adatokban bekövetkezett változások közlésének kötelezettségére. Az Ügyvéd – kockázatterékenységi megközelítés alapján – köteles különös figyelmet fordítani valamennyi összetett és szokatlan ügyletre és pénzügyi műveletre³³.

Az ügyfél-átvilágítás belső rendje (általános szabályok)

24. Megbízás kizárólag olyan Ügyféltől fogadható el, vagyis megbízási kapcsolat olyan Ügyféllel létesíthető, aki az Ügyvéd előtt személyesen megjelent és az azonosítása megtörtént, vagy az azonosítás a Pmt.-ben foglalt egyéb módon megtörtént. Amennyiben egy jogügylet során a különböző feleket különböző Ügyvéd képviseli, minden Ügyvéd a saját ügyfelét köteles azonosítani, az ellenérdekű fél vonatkozásában elegendő a meghatalmazott Ügyvédje nevének, irodája címének rögzítése.
- 24.1. Amennyiben a Megbízást ügyleti meghatalmazott közbejöttével kell teljesíteni, a meghatalmazást különös gonddal kell vizsgálni. Külföldi meghatalmazótól származó meghatalmazást csak közokiratba foglalva és amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik, apostillel ellátva szabad elfogadni. Belföldi meghatalmazó esetén a meghatalmazottnak teljes bizonyító erejű magánokiratban nyilatkoznia kell, hogy a meghatalmazót személyesen ismeri, továbbá a meghatalmazó azonosításához szükséges adatokról. Belföldi vagy külföldi ügyvéd, illetve ügyvédi iroda által adott megbízás vagy helyettesítési meghatalmazás esetén a megbízó, meghatalmazó azonosítására alkalmas adatokat feljegyzésen kell rögzíteni.
- 24.2. Korlátozottan cselekvőképes, illetve cselekvőképtelen személy esetén törvényes képviselőjének, gondnokának azonosítását is el kell végezni.
25. Az ügyfél-átvilágítás megtörténtéről az Ügyvéd köteles feljegyzést készíteni.
26. Az ügyfél-azonosítást, illetve az azonosító okmány ellenőrzését az Ügyvéd személyesen köteles elvégezni. Az adatok rögzítése, illetve az ügyfél-átvilágításról szóló feljegyzés készítése az Ügyvéd Alkalmazottja által is elvégezhető. Ebben az esetben a feljegyzést az azt elkészítő Alkalmazotton kívül az Ügyvéd is köteles aláírni, ilyenkor a feljegyzésben ennek tényét, illetve az átvilágítást ténylegesen elvégző egyéb szolgáltató nevét és címét is rögzíteni kell.
27. Az ügyfél-átvilágítás kapcsán keletkezett adatok kezelésére, megőrzésére, védelmére a 45–50. pont szabályai az irányadók.

³³ Pmt. 11. §, 12. § (1)–(3) bekezdése

Az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás belső eljárási rendje

28. Az Ügyvéd a 24–27. pontban írt ügyfél-átvilágítási intézkedést³⁴ köteles elvégezni, ha Ügyfele
- a) a Pmt. 1. § (1) bekezdésének a)–m) pontjában meghatározott tevékenységet az Európai Unió területén végző szolgáltató³⁵ vagy olyan, harmadik országban székhellyel rendelkező – a Pmt. 1. § (1) bekezdésének a)–m) pontjában meghatározott tevékenységet végző – szolgáltató, amelyre a Pmt.-ben meghatározottakkal egyenértékű követelmények vonatkoznak, és amely ezek betartása tekintetében felügyelet alatt áll;
 - b) olyan társaság, amelynek értékpapírjait egy vagy több tagállamban bevezették a szabályozott piacra vagy azon harmadik országbeli társaság, amelyre a közösségi joggal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak;
 - c) a Pmt. 5. §-ában meghatározott felügyeletet ellátó szerv³⁶;
 - d) helyi önkormányzat, helyi önkormányzat költségvetési szerve vagy a c) pontba nem tartozó központi államigazgatási szerv;
 - e) az Európai Unió intézménye (az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a Bíróság, a Számvevőszék), az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága, az Európai Központi Bank vagy az Európai Beruházási Bank.
- 28.1. Az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás során a 24–27. pontban írtak szerint kell eljárni.

A fokozott ügyfél-átvilágítás belső eljárási rendje

29. Ha az Ügyfél nem jelent meg személyesen az azonosítás és a személyazonosság igazoló ellenőrzése céljából, vagy ha az ügyfele stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származik, fokozott ügyfél-átvilágítást kell végrehajtani. A fokozott ügyfél-átvilágítás azt jelenti, hogy a 14. pontban írt adatokat rögzíteni kell. Ilyen esetben a személyazonosság igazoló ellenőrzése a 16. pontban meghatározott okirat Ügyvéd részére megküldött eredeti példánya, illetve hiteles másolata alapján végezhető el³⁷.
- 29.1. A fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseknek kétséget kizáró módon alkalmasnak kell lenniük az ügyfél és a tényleges tulajdonos azonosítására és személyazonosságuk igazoló ellenőrzésére, valamint az üzleti kapcsolatra és a megbízásra vonatkozó adatok rögzítésére, és meg kell felelniük a Szabályzatban foglaltaknak.
- 29.2. Ha a természetes személy Ügyfél kiemelt közszereplőnek minősül, nyilatkozatának tartalmaznia kell a pénzeszközök forrására vonatkozó információkat.
- 29.3. A kiemelt közszereplő esetén a Megbízás létesítésére kizárólag a kiemelt közszereplői minőség ügyvédi feljegyzésben vagy az erre rendszeresített adatlapon történt rögzítését követően kerülhet sor, az Ügyvéd a megbízás folyamatos figyelemmel kísérését megerősített eljárásban hajtja végre.
- 29.4. A fokozott ügyfél-átvilágítás alkalmazásában hiteles másolatnak kell tekinteni
- a) ha azt közjegyző vagy magyar külképviseleti hatóság a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény másolat hitelesítésének tanúsítására vonatkozó szabályai szerint hitelesítette,
 - b) a másolatot az okirat kiállításának helye szerinti állam hiteles másolat készítésére feljogosított hatósága készítette, és – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a magyar külképviseleti hatóság felülhitelesítette e hatóság másolaton szereplő aláírását és bélyegzőlenyomatát³⁸,
 - c) a Céginformációs Szolgálat által elektronikus úton kiadott cégkivonatot.

³⁴ Pmt. 15. §

³⁵ Pmt. 1. § (1) bekezdése szerint: a) hitelintézetre; b) pénzügyi szolgáltatóra; c) foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézményre; d) önkéntes kölcsönös biztosítópénztárra; e) nemzetközi postautalvány-felvételt és -kézbesítést végzőre; f) ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet végzőre; g) könyvvizsgálói tevékenységet végzőre; h) könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján végzőre; i) játékkaszinót, kártyatermet működtetőre vagy távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást, távszerencsejátékot, online kaszinójátékot szervezőre; j) nemesfémrel vagy az ezekből készült tárgyakkal kereskedőre; k) árukereskedőre, amennyiben tevékenysége folytatása során kétfélmillió-ötszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű készpénzfizetést fogad el; l) közjegyzőre és m) bizalmi vagyonkezelőre.

³⁶ NAV, MNB, Magyar Könyvvizsgálói Kamara, területi ügyvédi kamarák, területi közjegyzői kamarák, nemesfémkereskedés és árukereskedelmet felügyelő kereskedelmi hatóság, valamint a vámhatóság szervezeti egysége.

³⁷ Pmt. 17. § (1) bekezdése

³⁸ Pmt. 17. § (2) bekezdése

- 29.5. Egyebekben külföldön kiállított hiteles másolat abban az esetben fogadható el az azonosítás és a személyazonosság igazoló ellenőrzése teljesítéséhez, ha
- a) magyar konzuli tisztviselő vagy közjegyző készítette a hiteles másolatot, és azt ennek megfelelő tanúsítvánnyal látta el, vagy
 - b) magyar konzuli tisztviselő vagy közjegyző a másolatot olyan tanúsítvánnyal látta el, mely a másolatnak a felmutatott eredeti okirattal fennálló egyezőségét tanúsítja, vagy
 - c) a másolatot az okirat kiállításának helye szerinti állam hiteles másolat készítésére feljogosított hatósága készítette, és – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a magyar konzuli tisztviselő felülhitelesítette e hatóság másolatán szereplő aláírását és bélyegzőlenyomatát.

Más Ügyvéd (szolgáltató) által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményének elfogadása

30. Az Ügyvéd élhet a Pmt. 22. §-ában foglalt jogosultsággal, a más Ügyvéd vagy más, a Pmt. 22. § (3) bekezdésében írt szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedések eredményeit elfogadhatja. Az ügyfél-átvilágítási követelmények teljesítése vonatkozásában a felelősség az elfogadó ügyvédet terheli.

V. A kockázatértékelés

31. Az Ügyvéd köteles a megbízás jellege és összege, valamint az Ügyfél, szolgáltatás, alkalmazott eszköz körülményei alapján – az ügyvéd tevékenységével és annak volumenével arányos – belső kockázatértékelést készíteni³⁹.
32. A belső kockázatértékelés elkészítéséhez az Ügyvéd köteles kockázatainak megállapítása és értékelése céljából azonosítani és értékelni a megbízás jellegével és összegével, az Ügyféllel, a szolgáltatással, a földrajzi területtel és az alkalmazott eszközzel kapcsolatos kockázati tényezőket.
33. A belső kockázatértékelést az Ügyvéd köteles írásban rögzíteni, naprakészen tartani és területi ügyvédi kamra rendelkezésére bocsátani a felügyeleti tevékenység gyakorlása során.
34. Az Ügyvéd általi belső kockázatértékelés elkészítése mellőzhető abban az esetben, ha a területi ügyvédi kamara mint felügyeletet ellátó szerv az ügyvédek részére rendelkezésre bocsátott útmutatóban ezt a lehetőséget biztosítja.
35. Az Ügyvéd a belső kockázatértékelés alapján köteles a megbízás jellege és összege, valamint az Ügyfél, szolgáltatás, alkalmazott eszköz körülményei alapján belső szabályzatban – az Ügyvéd jellegével és tevékenységének volumenével arányos – belső eljárásrendet meghatározni a kockázatok csökkentése és kezelése érdekében. A belső kockázatértékelés elkészítéséhez, továbbá a kockázatok csökkentése és kezelése érdekében az Ügyvéd köteles figyelembe venni a nemzeti kockázatértékelés és a felügyeleti kockázatértékelés eredményeit. A belső kockázatértékelés és a belső eljárásrend alkalmazására az Ügyvéd belső szabályzatában meghatározott vezetője jóváhagyását követően kerülhet sor⁴⁰.
36. A belső kockázatértékelés elkészítésére kötelezett Ügyvéd köteles a pénzmosási és a terrorizmus-finanszírozási kockázatokat nyomon követni, a belső eljárásrendet szükség esetén felülvizsgálni és a belső szabályzatában meghatározott vezetője jóváhagyását követően módosítani.

³⁹ Pmt. 27. § (1) bekezdése

⁴⁰ Pmt. 27. § (5), (6) bekezdése

VI. A bejelentési kötelezettség

37. Pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén az Ügyvéd köteles haladéktalanul a területi kamarának bejelentést tenni⁴¹. A bejelentést a területi ügyvédi kamara elnöke által kijelölt felelős személyhez kell megtenni.
- 37.1. A bejelentésnek tartalmaznia kell
- a) az Ügyvéd által rögzített adatokat és
 - b) a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény részletes ismertetését és az azt alátámasztó dokumentumokat, ha azok rendelkezésre állnak⁴²,
 - c) a területi ügyvédi kamara megjelölését, amely illetékességi területén működő Ügyvéd a bejelentést megtette,
 - d) a bejelentés dátumát.
- 37.2. A bejelentést a 4. mellékletben rendszeresített formanyomtatványon kell megtenni.
- 37.3. Az Ügyvéd a bejelentést a területi kamarának védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában továbbítja, annak beérkezéséről a területi kamara elektronikus üzenet formájában haladéktalanul értesíti a bejelentést továbbító ügyvédet⁴³.
38. Az Ügyvéd bejelentési kötelezettségének teljesítése nem tekinthető a külön törvényen alapuló titoktartási kötelezettsége megsértésének⁴⁴.
39. Az Ügyvédet – jóhiszeműsége esetén – akkor sem terheli felelősség a bejelentésért, ha az utóbb megalapozatlannak bizonyul⁴⁵.

VII. Az ügyfél-átvilágítás során alkalmazandó magatartási normák

40. Az Ügyvédnek, illetve Alkalmazottnak az ügyfél-átvilágítás során körültekintően, udvariasan, valamint az egyéb szakmai előírások szem előtt tartásával kell eljárnia.

VIII. A közreműködés megtagadásának kötelezettsége, az ügyleti megbízás felfüggesztésének tilalma és a felfedés tilalma

41. Az Ügyvéd köteles megtagadni a közreműködést a kívánt szolgáltatás nyújtásában, ha
- a) az Ügyfél a személyazonosságának megállapításához nem járul hozzá, vagy ahhoz nem szolgáltat adatot (13.2. pont),
 - b) az Ügyfél nem tud bemutatni érvényes igazolványt, vagy
 - c) az Ügyvéd az ellenőrzés során azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását vagy megsemmisülését bejelentették, és megtalálásának vagy megkerülésének ténye nincs nyilvántartva⁴⁶,
 - d) pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény merül fel, illetve
 - e) valamely más aggályos körülményt észlel.
42. A 41. pontban írt közreműködés megtagadási kötelezettség kizárja az ügyleti megbízás felfüggesztésének lehetőségét.
43. A bejelentés és az adatszolgáltatás teljesítéséről, annak tartalmáról, az elemző-értékelő tevékenységről, a bejelentő személyéről, valamint arról, hogy az ügyféllel szemben indult-e büntetőeljárás, az ügyfélnek, illetve harmadik személynek, szervezetnek az Ügyvéd tájékoztatást nem adhat, és köteles biztosítani, hogy a bejelentés megtörténte, annak tartalma és a bejelentő személye titokban maradjon.

⁴¹ Pmt. 30. § (1) bekezdése

⁴² Pmt. 30. § (2) bekezdése

⁴³ Pmt. 31. § (3) bekezdése

⁴⁴ Pmt. 75. § (5) bekezdése

⁴⁵ Pmt. 33. §

⁴⁶ Ügyvédi törvény 27/D. § (1) bekezdése

44. A felfedés tilalma nem vonatkozik az információ felfedésére az érintett két vagy több Ügyvéd között, feltéve, hogy
- a) az információk ugyanazon ügyfélre és ugyanazon, két vagy több kötelezett Ügyvédet érintő ügyletre vonatkoznak,
 - b) az ügyvéd más tagállamban vagy olyan harmadik országban honos, ahol a Pmt.-ben meghatározottakkal egyenértékű követelmények alkalmazandók,
 - c) a szakmai titoktartás és a személyes adatok védelme tekintetében a belföldi követelményekkel egyenértékű követelmények irányadóak a szolgáltatókra.

IX. Adatvédelem, nyilvántartás

45. Az Ügyvéd az ügyfél-átvilágítás során tudomására jutott adatokat csak a Szabályzat 3. pontjában foglalt tevékenységei során használhatja fel, és az ügyfél-átvilágítás során tudomására jutott adatokat megkeresésre, az Ügyfél hozzájárulásával átadhatja más ügyfél-átvilágításra kötelezett ügyvédnek, illetve szolgáltatónak. Az adatközléskor közölni kell az átvilágítási intézkedés időpontját is.
46. Az Ügyvéd köteles
- a) az ellenőrzés során megismert adatok papíralapú másolatát megőrizni,
 - b) az ellenőrzés megtörténtének tényét az ügy iratai között írásban rögzíteni,
 - c) központi nyilvántartásból történő adat lekérdezés esetén a válasz papíralapú másolatát az ügy irataitól elkülönítve zártan kezelni,
 - d) a megkeresésre adott választ elektronikus formában tárolni, és
 - e) az általa vezetett nyilvántartásban a Pmt. 57. §-ában írt adatokat feltüntetni⁴⁷.
47. Az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljesítése során az Ügyvéd birtokába jutott iratok, adatok nyolc évig őrzendők. Az őrzési kötelezettség eseti megbízás esetén az adatrögzítéstől, tartós megbízás esetén az üzleti kapcsolat megszűnésétől kezdődik⁴⁸. Az adatokat úgy kell megőrizni, hogy azokból a változás dátuma és a változás előtti adatok is megállapíthatók legyenek. Az elektronikus formában őrzött dokumentumot egy számítógépen kívüli adathordozón, biztonsági másolatban is menteni és kezelni kell.
48. Az ügyvédnek biztosítania kell, hogy az elektronikusan, illetve a papír alapon őrzött adatokhoz jogosulatlan személy ne férhessen hozzá.
49. Az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljesítése során az Ügyvéd birtokába jutott adatokat, okiratokat és azok másolatait (beleértve azok biztonsági másolatait is) a megőrzési határidőt követően haladéktalanul meg kell semmisíteni⁴⁹.

X. Belső ellenőrző és információs rendszer, képzési program

50. Az Ügyvéd köteles a pénzmossást vagy a terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetve megvalósító megbízás megakadályozása érdekében az ügyfél-átvilágítást, a bejelentés teljesítését és a nyilvántartás vezetését elősegítő belső ellenőrző és információs rendszer működtetéséről gondoskodni. A rendszernek biztosítania kell, hogy az Ügyvéd teljeskörűen és gyorsan teljesíthesse a pénzügyi információs egységtől, a területi ügyvédi kamarától vagy bűnüldöző szervektől érkező megkereséseket. A belső ellenőrzési és információs rendszer ezen felül kiterjed az ügyvédi iroda vezetője és Alkalmazottja által küldhető értesítés teljesítése érdekében – az ügyvédi iroda szolgáltató típusára és méretére tekintettel – kialakított és névtelenséget biztosító belső rendszer működtetésére is⁵⁰.

⁴⁷ Pmt. 57. § (1) bekezdés A szolgáltató – az általa vezetett nyilvántartásban – a 7–11. §-ban foglalt kötelezettség teljesítése során birtokába jutott személyes adatnak nem minősülő adatokat, beleértve az elektronikus azonosítás során birtokába jutott adatokat is, valamint minden egyéb, az üzleti kapcsolattal összefüggésben keletkezett adatot az üzleti kapcsolat megszűnésétől, illetve az ügyleti megbízás teljesítésétől számított nyolc évig köteles megőrizni.

⁴⁸ Pmt. 57. §

⁴⁹ Pmt. 57. § (4) bekezdése

⁵⁰ Pmt. 63. §

51. Az Ügyvéd a beazonosított kockázataival összhangban köteles gondoskodni arról, hogy a tevékenységének ellátásában részt vevő foglalkoztatottjai a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megismerjék, a pénzmosást vagy a terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetve megvalósító megbízást, ügyletet felismerjék, a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén a Pmt.-nek megfelelően tudjanak eljárni⁵¹.

XI. Az Ügyvéd kötelezettsége a kamarai ellenőrzés során

52. Az Ügyvéd a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló ügyvédi tevékenység kamarai ellenőrzése során törvényben, valamint a kamarai ellenőrzés részletes szabályairól szóló kamarai szabályzatban írtak szerint jár el.
53. A Szabályzatban foglaltak megsértése fegyelmi vétségnek, a bejelentési kötelezettség elmulasztása bűncselekménynek minősülhet. Ha az Ügyvéd a Btk. 399–402. §-ában írt bűncselekmény törvényi tényállásában írt magatartások valamelyikét elköveti, vagy ilyen magatartáshoz szándékosan segítséget nyújt, e magatartás szintén büntető felelősségre vonást vonhat maga után.

XII. Záró rendelkezések

54. A jelen Szabályzat az Ügyvéd belső szabályzataként a Hivatalos Értesítőben való közzétételét követő napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg – amennyiben az Ügyvéd korábban már rendelkezett pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló ügyvédi tevékenységre vonatkozó belső szabályzattal – a korábbi szabályzatok hatályukat veszítik.
55. Az Ügyvéd 2017. december 31-ig köteles elvégezni azon ügyfelek jelen Szabályzat szerinti azonosítását is, akikkel fennálló üzleti kapcsolata a Szabályzat hatálybalépését megelőzően keletkezett, amennyiben az azonosítást még nem végezte el, illetve az elvégzett azonosítás nem felel meg a jelen Szabályzat előírásainak.
56. Az Ügyvéd 2019. június 26-át követően köteles a megbízás teljesítését megtagadni, amennyiben:
- a) az ügyféllel a Pmt. hatálybalépése előtt létesített üzleti kapcsolatot,
 - b) az ügyfél vonatkozásában a jelen Szabályzat szerinti ügyfél-átvilágítási intézkedéseket 2019. június 26. napjáig nem végezte el, és
 - c) az ügyfél vonatkozásában az ügyfél-átvilágítás a jelen Szabályzatnak megfelelő eredményei 2019. június 26. napját követően nem állnak teljesskörűen rendelkezésére⁵².

Budapest, 2017. július 10.

Dr. Bánáti János s. k.,
elnök

Dr. Fekete Tamás s. k.,
főtitkár

Mellékletek:

1. Azonosítási adatlap
2. A tényleges tulajdonosra vonatkozó nyilatkozat (formanyomtatvány)
3. A kiemelt közszereplőre vonatkozó nyilatkozat (formanyomtatvány)
4. Bejelentés (formanyomtatvány)

⁵¹ Pmt. 64. § (1) bekezdése

⁵² Pmt. 79. §

1. melléklet

Azonosítási adatlap
(formanyomtatvány)

Az ügyvéd, ügyvédi iroda neve:
címe:

I. Természetes személy ügyfél esetén:

A természetes személy adatai:

1. családi és utónév:
2. születési családi és utónév:
3. állampolgárság:
4. születési hely, idő:
5. lakcím, ennek hiányában tartózkodási hely:
6. anyja születési neve:
7. azonosító okmány típusa és száma:

Szükség esetén:

Ha természetes személy Ügyfél kiemelt közszereplőnek minősül a pénzeszköz forrására vonatkozó információ:

Ha természetes személy Ügyfél kiemelt közszereplőnek minősül és ennek rögzítésére nem az ügyfél nyilatkozata hanem a bemutatott okiratok, valamint a nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartások alapján kerül sor, az adat forrása:

II. Jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén:

1. Név, rövidített név:
2. Székhely vagy külföldi székhelyű vállalkozás esetén – amennyiben ilyennel rendelkezik – magyarországi fióktelep címe:
3. Fő tevékenységi kör:
4. Képviselőre jogosultak neve, beosztása:
5. Kézbiztosított megbízott azonosítására alkalmas adatai:
6. Cégbíróági nyilvántartásban szereplő jogi személy esetén cégjegyzékszámát, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat számát vagy nyilvántartási számát:
7. Adószáma:

III. Más ügyvéd által képviselt szerződéses vagy ellenérdekű ügyfél esetén, illetve más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás esetén

Az ügyfél-átvilágítást elvégző ügyvéd/szolgáltató neve:
címe:

Adatkezelési nyilatkozat

- Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás során bemutatott okiratokról a megbízott ügyvéd másolatot készítsen, és adataimat a megbízás teljesítése keretében kezelje.
- Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy a Pmt. 22. § (1) bekezdése szerinti, más szolgáltató által végzett ügyfél-átvilágításhoz a megbízott ügyvéd az átvilágítás során rögzített azonosító adatokat átadja.
- Alulírott tudomásul veszem, hogy a az adatokban bekövetkezett változást a Pmt. 11. § és 12. § (1)–(3) bekezdése szerint az Ügyvédnek haladéktalanul bejelentem.

.....
Ügyfél aláírása

2. melléklet

Tényleges tulajdonosra vonatkozó nyilatkozat
(formanyomtatvány)

Alulírott a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 8. § (1) bekezdése előírásának megfelelően nyilatkozom arról, hogy az ügyvédi megbízási szerződéssel kapcsolatban

1. saját nevemben, illetve az általam képviselt ügyfél nevében járok el*

2. más személy tényleges tulajdonos nevében és érdekében járok el*

* A megfelelő szöveget kell aláhúzni.

Amennyiben az ügyfél más nevében és érdekében jár el, a tényleges tulajdonos adatai:

Természetes személy esetén:

1. családi és utónév:
2. születési családi és utónév:
3. állampolgárság:
4. születési hely, idő:
5. lakcím, ennek hiányában tartózkodási hely:

Alulírott kijelentem, hogy a tényleges tulajdonos a Pmt. 3. § 38. pontja szerinti kiemelt közszereplőnek vagy annak közeli hozzátartozójának minősül:

Igen vagy nem:

* A megfelelő szöveget kell aláhúzni. (Igen esetén a szabályzat 3. mellékletét is alkalmazni kell.)

Jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szerv esetén:

1. Név, rövidített név:
2. Székhely vagy külföldi székhelyű vállalkozás esetén – amennyiben ilyennel rendelkezik – magyarországi fióktelep címe:
3. Fő tevékenységi kör:
4. Képviselőre jogosultak neve, beosztása:
5. Kézbiztató megbízott azonosítására alkalmas adatai:
6. Cégbírási nyilvántartásban szereplő jogi személy esetén cégjegyzékszámát, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat számát vagy nyilvántartási számát:
7. Adószáma:
8. Tulajdonosi érdekelttség jellegét és mértéke:

Egyéb adat:

.....

Adatkezelési nyilatkozat

- Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás során bemutatott okiratokról a megbízott ügyvéd másolatot készítsen.
- Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy a Pmt. 12. § (1) bekezdése szerinti, más szolgáltató által végzett ügyfél-átvilágításhoz a megbízott ügyvéd az átvilágítás során rögzített azonosító adatokat átadja.
- Alulírott tudomásul veszem, hogy a az adatokban bekövetkezett változást a Pmt. 11. § és 12. § (1)–(3) bekezdése, továbbá a Pmt. 3. § 38. pontja szerint az Ügyvédnek haladéktalanul bejelentem.

.....
Ügyfél aláírása

3. melléklet

Kiemelt közszereplő tulajdonosokra vonatkozó nyilatkozat
(formanyomtatvány)

Alulírott a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 8. § (38) bekezdése előírásának megfelelően nyilatkozom arról, hogy az ügyvédi megbízási szerződéssel kapcsolatban kiemelt közszereplőként vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójaként* járok el.

* A megfelelő szöveget kell aláhúzni.

A Pmt. alkalmazásában kiemelt közszereplő az a természetes személy, aki fontos közfeladatot lát el, vagy az ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzését megelőző egy éven belül fontos közfeladatot látott el.

A kiemelt közszereplői minőséget megalapozó ok:

- 1) az államfő, a kormányfő, a miniszter, a miniszterhelyettes, az államtitkár, Magyarországon az államfő, a miniszterelnök, a miniszter és az államtitkár,
- 2) az országgyűlési képviselő vagy a hasonló jogalkotó szerv tagja, Magyarországon az országgyűlési képviselő és a nemzetiségi szószóló,
- 3) a politikai párt irányító szervének tagja, Magyarországon a politikai párt vezető testületének tagja és tisztségviselője,
- 4) a legfelsőbb bíróság, az alkotmánybíróság és olyan magas rangú bírói testület tagja, amelynek a döntései ellen fellebbezésnek helye nincs, Magyarországon az Alkotmánybíróság, az ítélőtábla és a Kúria tagja,
- 5) a számvevőszék és a központi bank igazgatósági tagja, Magyarországon az Állami Számvevőszék elnöke és alelnöke, a Monetáris Tanács és a Pénzügyi Stabilitási Tanács tagja,
- 6) a nagykövet, az ügyvivő és a fegyveres erők magas rangú tisztviselője, Magyarországon a rendvédelmi feladatokat ellátó szerv központi szervének vezetője és annak helyettese, valamint a Honvéd Vezérkar főnöke és a Honvéd Vezérkar főnökének helyettesei,
- 7) többségi állami tulajdonú vállalatok igazgatási, irányító vagy felügyelő testületének tagja, Magyarországon a többségi állami tulajdonú vállalkozás ügyvezetője, irányítási vagy felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületének tagja,
- 8) nemzetközi szervezet vezetője, vezető helyettese, vezető testületének tagja.*

* A megfelelő szöveget kell aláhúzni.

(A Pmt. alkalmazásában a kiemelt közszereplő közeli hozzátartozója a kiemelt közszereplő házastársa, élettársa; vér szerinti, örökbefogadott, mostoha- és nevelt gyermeke, továbbá ezek házastársa vagy élettársa; vér szerinti, örökbefogadott, mostoha- és nevelőszülője.

A Pmt. alkalmazásában a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személy:

- a) bármely természetes személy, aki a Pmt. 4. § (2) bekezdésben említett személlyel közösen ugyanazon jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosa vagy vele szoros üzleti kapcsolatban áll;
- b) bármely természetes személy, aki egyszemélyes tulajdonosa olyan jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, amelyet a Pmt. 4. § (2) bekezdésében említett személy javára hoztak létre.)

Adatkezelési nyilatkozat

- Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás során bemutatott okiratokról a megbízott ügyvéd másolatot készítsen.
- Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy a Pmt. 12. § (1) bekezdése szerinti, más szolgáltató által végzett ügyfél-átvilágításhoz a megbízott ügyvéd az átvilágítás során rögzített azonosító adatokat átadja.

.....

Ügyfél aláírása

4. melléklet

Bejelentés
a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adatról, tényről vagy körülményről
(formanyomtatvány)

Címzett: Kamara

.....

1. Az érintett ügyvéd neve, címe:

1.1. Az észlelés időpontja:

1.2. A bejelentés időpontja:

1.3. A kijelölt személy neve, (munkahelyi) címe, beosztása, telefonszáma:

2. A gyanús ügyfél azonosító adatai

A. természetes személy esetén

I. Természetes személy ügyfél esetén:

1. családi és utónév:

2. születési családi és utónév:

3. állampolgárság:

4. születési hely, idő:

5. lakcím, ennek hiányában tartózkodási hely:

6. anyja születési neve:

7. azonosító okmány típusa és száma:

8. ha természetes személy Ügyfél kiemelt közszereplőnek minősül a pénzeszköz forrására vonatkozó információ:

B. jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén

1. Név, rövidített név:

2. Székhely vagy külföldi székhelyű vállalkozás esetén – amennyiben ilyennel rendelkezik – magyarországi fióktelep címe:

3. Fő tevékenységi kör:

4. Képviselőre jogosultak neve, beosztása:

5. Kézbiztosított megbízott azonosítására alkalmas adatai:

6. Cégbírószági nyilvántartásban szereplő jogi személy esetén cégjegyzékszámát, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat számát vagy nyilvántartási számát:

7. Adószáma:

C. az üzleti kapcsolatra és az üzleti megbízásra vonatkozó és ahhoz kapcsolódó legfontosabb adatok:

A pénzmosásra utaló adat, tény vagy körülmény rövid ismertetése:

.....
.....
.....
.....

D. kiemelt közszereplőre vonatkozó esetleges adatok:

.....
.....
.....
.....